

Krščanske kafrske deklice skačejo čez vrv.

Pridni Dizma.

(Poroča o. Adolf, O Cap.)

Moj Dizma ni bil po poklicu ropar. Nočem sicer tajiti, da se je včasih ob priložnosti ali v sili polastil nekoliko deleža svojega bližnjega. — Poslušajte njegovo zgodovino.

Bilo je nekako pred petnajstimi leti, ko so Fara... predstavili o. Evangelistu, ustanovitelju misijona Somali, da bi ga sprejel med svoje črnokožce. Nekoliko let pozneje se je odpovedal Fara veri svojih očetov in zamenil kot kristjan mohamedansko ime s kristjanskim imenom Dizma. Ostal je zvest kristjanskemu imenu in novi veri.

Toda strasti privedejo zelo pogostokrat človeka — tudi kristjana — na kriva pota. V nesrečo je moj pridni Dizma podedoval po materi nekaj žalostnega: imel je samo eno zdravo oko, drugo pa je ostalo belo. In tako se je zgodilo, da ni našel vedno pravega pota. Nadalje je imel posebno, in sicer ne čisto upravičeno ljubezen — do svojega želodca. Na misijonu se učimo v krščanskem nauku prav živeti ter si v potu svojega obraza služiti kruh. Večkrat se je zgodilo, da je Dizma z nami silo trpel in ni dobil toliko jesti, da bi se nasitil.

Končno je bilo z njegovo potrpežljivostjo pri koncu in nekega lepega dne jo je pobrisal. Koliko je pojedel v prvem in v naslednjih dneh, ve samo on in nebo. Govorilo se je, da je zopet poiskal svojo moslimsko rodbino. Ker je pa bil kristjan in nekoliko len, so ga slabo sprejeli in slednjič spodili. Tedaj se je moral z zelo pičlo hrano zadovoljiti v veliko žalost svojega ljubega želodca.

Bilo je ravno 13. sušca 1910, ko je sprožil Sir William Manning hudičevo misel, da bi odpravili misijon v angleški deželi Somali, vštevši tudi zelo varno Berbero. Kakor vsem ljudem njihovega plemena, bilo je tudi njemu do tega, da bi se stvar hitro rešila, in prihodnjega 3. maja se je prostozidarski naklep posrečil in izvršil. Dizma ni bil med številom zvestih Somali, ki so hoteli slediti nam misijonarjem v prognanstvo. — Sedaj ve vsakdo, da si je misijon Somali, potem ko se je otrešel dosedanjega negostoljubnega pokroviteljstva, poiskal pokrajino Somali, deželo človekoljubnega in simpatičnega Menelika.

Od tega tragičnega in bridkega odhoda je preteklo eno leto. Meseca sušca je pela naša sveta Cerkev veselo alelujo vstajenja in je vabila svoje otroke, da se z njo veselijo nad onimi, ki so se prerodili k novemu življenju s tem, da so prejeli svete zakramente. V Berberi je bilo nekoliko kristjanov ostalo, največ Portugalcev iz Goe; tudi ti bi naj slišali alelujo. Že dolgo so zahtevali obisk kakega misijonarja. Okoliščine so mi dovolile, da sem se podal k njim. Ko so me poslali v Aden, da bi pomagal monsignoru Presutti v prostem času, odpotoval sem na velikonočni ponedeljek v Berbero. Močno me je ganilo, ko sem stopil na to obrežje Somali, ki smo je skozi 7 let pojili s krvjo in znojem.

V svoje veliko začudenje sem srečaval samo prijazne obraze. Somali, ki so nas poznali, so prihajali, želeč mi mir in popraševali po misijonu. Goanezi so me srčno sprejeli in mi ponudili svojo gostoljubnost. Nisem jim mogel odreči, nastanil sem se torej pri njih in postavil potem tam malo kapelo.

Komaj sem prišel in že je vedelo vse mesto o mojem prihodu. Nekoliko minut potema, ko sem stopil v hišo, katero so mi odkazali, sem se obrnil in zagledal na pragu malega človeka, ki je bil čedno opravljen, dobro rejen in zelo vesel, da me zopet vidi; bil je svetlo-rjave barve, eno oko je imel — belo. Bil je moj Dizma. Zares, ta je bil! Stopil je v mojo službo in ker je bil več naših običajev, mi ni mogel biti nihče koristnejši kakor on, kolikor mu je

bilo namreč s samo enim očesom sploh mogoče. Zgodaj zjutraj je postavil oltar in služil potem pri sveti maši. Kar čudil sem se, kako natanko je odgovarjal in opravljal ceremonije. On je prvi pristopil in prejel svete zakramente.

V prostem času sem obiskal angleška oblastva, skoro same znance iz prejšnjega časa. Cesarski namestnik me je sprejel zelo prijazno. Drugi so bili iste vrste, kakor oni, ki so bili na ženitnino povabljeni, o katerih pripoveduje evangelij. Eden je rekel: »Opravičite me, ker moram k službi božji«; drugi: »Zelo obžalujem, toda sedaj moram k obedu.« Pri tretjem sem upal na boljši uspeh, ker sem prišel baš takrat, ko so gospod udobno sedeli pri čaju. Toda odgovorilo se mi je: »Zvečer gospod ne sprejema.« To je zadrževalo. Hotel sem rajši ostati pri svojih dobrih katoličanih, ki so bili polni veselja, da imajo pri sebi duhovnika in ki so znali porabiti njegov obisk. Nekateri so stanovali v onem delu, kjer so prebivali domorodci; bilo mi je v veliko zabavo, da sem se mogel podati k njim in opazovati med potjo misijonske stavbe ter spoznavati, kak vtis je pustila moja prisotnost med Somali.

Misijon se je spremenil v policijsko stražnico. Policijski načelnik se je nastanil v stanovanjih patrov, njegovi opravniki tam, kjer so prej stanovalе sestre. Bilo je pač delo sovražnikov Cerkve, da se spremenijo molilnice, kraji miru in prave civilizacije, v jetnišnice in policijsko stražnico. —

Vtis, ki sem ga pustil med Somali, je bil ugoden: vsi so kazali do mene veliko simpatijo. Slišal nisem nobenega zasramovanja, nobene žal besede; vsi so me hoteli videti. Ti, ki so bili zunaj, klicali so onim, ki so se nahajali znotraj: »Pater se je vrnil! Pridi hitro, pater gre mimo.« In več jih je prišlo do mene: »Ti si že pač bil poprej tukaj?« so me vprašali in ko sem jim pritrdil, so zadovoljni odšli in klicali drugim: »To je prejšnji pater!«

Prehobil sem mesto, odgovarjal radovednim in stiskal bolj znanim roko. Nekateri so prišli sami k meni, da bi zvedeli, če bomo postavili novo cerkev (misijon); hoteli so ostati pri nas. Mnogi so žalovali, ker se je odpravil misijon. Ta, ki je zaradi tega največ trpel, je bil naš Dizma. Ko sem ga glede tega povpraševal, je zelo kratko odgovarjal. Od druge strani sem zvedel, da ga je najhujša beda spravila do boljšega spoznanja; stiska, katero lahko imenujemo prečastno, kajti če je moral trpeti zaradi slabega ravnanja, zasramovanja, lakote in nagote, je moral trpeti vsled tega, ker je s poudarkom zatrjeval, da je kristjan ali da se vsaj imenuje tako. Pogreznil se je v tako stanje, da je bilo njegovo telo podobno

hodeči kosti in koži. Včasih se je podal v mošejo, z namenom, da bi dobil kak milodar, v resnici je pa molil k Jezusu in Mariji, da bi ga rešila iz tako žalostnega položaja in mu vsak dan podelila košček kruha. Njegova molitev je bila uslišana.

Bog je ganil srce nekega goaneškega peka, ki je sprejel Dizma v službo. Tu je lahko potolažil naš ubogi gladovalec svoj želodec, ki je kričal po usmiljenju. Zato sem ga pa našel jaz tam na pragu zopet tako čilega in veselega. Vendar ni bila popolna njegova sreča; ni se hotel več izpostaviti nevarnosti, da bi daleč v stran od cerkve umrl, kakor pes, in prosil me je za to, da bi me smel spremljati na misijonu. Ker sem pa moral v Aden in tamkaj ostati nekaj tednov, zato me Dizma ni smel spremljati. —

Malo pozneje sem nato pisal nekemu kristjanu, ki bi mu naj pripomogel, da odpotuje: „12. velikega travna bom v Djibouti; ako še Dizma ni odšel v stran in še vedno želi, da bi poiskal misijon, odpravi ga s prvo ladjo, ki bo odjadrala v Djibouti. Tam ga bom jaz našel.“ To se je koj sporočilo Dizmu. Od veselja je postal še bol nor, kakor je bil drugače. Tekel je k svojemu mojstru, pobral hitro malo obleke, katero si je bil prislužil v službi in zraven še nekaj daril ter zdirjal k ladji, kjer je dobil listek.

Ta nenavadna naglica, posebno na dan, ko odplove ladja, je zbudila radovednost Somalijev. Njih sum, da hoče Dizma odpotovati, se je izpremenil kmalu v gotovost. Že je vedelo vse mesto. Zvedel je tudi neki someščan njegovega pokolenja. Ta ga je zasledoval in dohitel, zgrabil ga za vrat in peljal, ali bolje rečeno, vlekel v ječo. Neki kristjan, brzojavni uradnik, je zvedel telefonično o zaporu Dizma, ki naj bi šele prihodnji dan prišel pred sodbo, ladja pa ima v kratkem odpluti! Kaj je vendar zakrivil?

Ko je bilo treba Dizma živiti in oblačiti, ravnali so z njim njegovi rojaki kakor z izdajalcem in odpadnikom; sedaj, ko vedo ali vsaj slutijo, da si je Dizma v službi pri peku lahko nekoliko prislužil, smatrajo ga za svojega člana in bi torej moral z njimi deliti svoj prihranek. Ker je pa hotel z zasluženim denarjem pobegniti, so ga zaprli. Toda Dizmu se je mudilo k odhodu; rotil se je, da nima ničesar in v dokaz se je dal vsega preiskati. Našli so 4 annas (0.40 cts.). S tem zadovoljni, in ker so se bali razsodbe, ki bi jih lahko obsodila, da bi morali plačati velike stroške, so izpustili žrtev.

Dizma je še pravočasno prišel na ladjo in drugega dne se je že izkrcal v Djibouti. Rekli so mu, naj se obrne do krščanskega Somali, načelnika domače policije. Dal se je

peljati k njemu. Ta je kot pameten redar obdržal gosta 24 ur pri sebi, da bi opazoval njegovo vedenje. Ker ni na njem ničesar opazil, kar bi bilo proti policijskemu redu, ga je poslal končno v katoliški misijon.

Kakor sem nameraval, prišel sem torej 12. vel. travna v Djibouti. Izkrca sem se. Prvi, katerega sem pri izkrcavanju zapazil, je bil zopet moj Dizma na čelu krdela Kuli ali nosačev, ki bi nesli moje stvari. Poljubil mi je roko, dal povelje in kakor hitro je bilo vse pripravljeno, je zdirjal v močnem teku, ne vem kam. Kmalu pa se je zopet prikazal poln veselja s kočijo, v kateri naj bi se jaz peljal. Za prtljago je sam skrbel. Ti črnokožci so res pravi korenjaki! Toda žal ne za dolgo časa. Mogoče ga bom jutri potreboval, da mi bo kupal juho in čudil se bom, če ne bo spravil surovega masla v svoj želodec ter ga z lojem ali voščeno maščobo nadomestil. — Isti Dizma mi je kupal nekega večera dva funta riža za večerjo. Ko sem ga opomnil da je to preveč, mi je odgovoril: „Riž se ne skuha, če ga je premalo.“ Nepotrebno je razložiti, zakaj bi se moralo porabiti toliko riža. —

Ko sem izvršil v Djibouti nekaj opravkov, stopili smo na vlak, da bi se peljali v Karso, kjer se je ušotoril misijon Somali, 300 km vstran od obrežja. Porinil sem Dizma v vagon ter mu naročil, naj dobro pazi na svojo in mojo prtljago, da je kdo ne ukrade.

Naša lokomotiva „Rhinozeros“ je žvižgala, puhala, hitela in napravila v šestih urah okoli 200 km. Končno se je ustavila; stopil sem v restavracijo, da bi se okrepčal in poiskal potem Dizma. Zdelo se je, kakor bi bil popolnoma v blaženost zatopljen. Da bi ga ne okradli, razpostavil je prtljago po tleh ter se vsedel na njo, kakor imajo navado Angleži, tako, da je noge po sedežu stegnil. Vprašal sem ga, kaki občutki so ga navdajali med potovanjem in je li že jedel. — „Da, pater.“ — „Ali imaš še kaj jesti?“ — „Da, pater.“ — „Imaš kaj vode?“ — „Kolikor hočem.“ Gotovo ima ta človek lepo potovanje: je lahko in pije, kolikor se mu ljubi.

Ko sem ga zapustil, zadovoljen s poizvedovanjem, nagovoril me je neki Somali, ki je bil slišal najin pogovor ter mi rekel: „Je li ta mladenič Vaš boy (sluga)?“ — „Gotovo, moj sluga je.“ — „No, potem imate zares izvrstnega strežaja.“ S to pohvalo, katero je izrekel tujec: „Dizma je prav priden sluga,“ končam njegovo povest.

One, ki bodo brali to povest, prosim, da prav iskreno molijo, da bi ostal Dizma vedno zelo dober služabnik svete Cerkve, priden kristjan in da bi nikdar več ne pobegnili iz misijonske barke. To je moja edina želja.

In kakšno željo ima on sam? Molitvi za stanovitnost bo pridjal kmalu prošnjo, s katero je naš praded Adam prosil Boga, ker je bila njegovi sreči neobhodno potrebna, prošnjo namreč za tovarišico. V misijonu ga ne muči skrb, da bi si jo moral kupiti, ako pa nima ničesar, da bi jo vzel pod streho, hranil, oblačil, ali jo tudi nekoliko krasil in malo kratkočasil, potem seveda ne bo dobil žene. Tudi ima eno stekleno oko; to mora torej bogato nadomestiti z drugimi prednostmi. Recimo še nekaj, toda čisto tiho: ženske Somali se ne dobijo tako lahko; so sicer črne, smatrajo se pa prav radi tega še za lepše. Kaj čuda: „Nigra sum, sed formosa“ („Črna sem, toda čedna“), tako beremo v sv. pismu in to naj velja, tako se zdi, tudi o njih.

Misijonski dopisi.

Apostolski vikariat v Eritreji.

Škof Carrara, iz reda kapucinov, neutrudno žrtvujoči se apostolski vikar v Eritreji, razlaga v nekem pismu na našo gospo voditeljico v kratkih besedah najnujnejše potrebe, da bi svoje jako ubožne misijone bolje in uspešneje razvil.

1. Organizacija malih vzgajališč, takoj in kar se da najboljše. — Misijon vzdržuje dva mala seminarja, enega v Kerenu, drugega v Akuru, za vzgojo in pouk mladih domačinov, ki želijo postati duhovniki. Seminar v Kerenu šteje zdaj 25, oni v Akuru pa 20 gojencev. Eden kakor drugi mora biti v vsakem oziru prenovljen. Da govorim samo z gospodarskega stališča, našim seminaristom manjka vsega: prostori so nezadostni, manjka knjig, v spalnicah manjka celo postelj. Najboljše bi bilo oba zavoda združiti. Poskusil bom, če se mi bo posrečilo ustanoviti v Kerenu eno samo in dobro urejeno semenišče. Največja težava je pomanjkanje sredstev za neobhodno potrebna popravila pri stari razrušljivi hiši.

V Asmari imamo sirotišnico v dveh oddelkih, enega za dečke, drugega za deklice. Vsak oddelek šteje kakih 40 otrok in tudi nekaj odraslih. Hiša, v kateri so razen sester še zunanje šole, šola za male otroke in šola za domačine, ni nič kaj dobra za tak namen. Ločitev spolov je bila nujno potrebna in sem jo tudi izvršil. V ta namen je treba nekaj malih adaptacij v hiši, kakor tudi vodnjaka, katerega je splošno objokovani rajni pater Mihael zaradi pomanjkanja denarja puštil napol gotovega. Jaz sem ukrenil takoj vse potrebno in zdaj je vodnjak že gotov, druga manjša dela pa so tudi že blizu dovršitve. Trdno upam, da nam

božja previdnost pošlje sredstev, da bo tudi ta dolg poravnán. – V Kerenu imamo tudi sirotišnico za dečke in deklice, pa nič knjig, nič šolskih klopí, nič postelj, skratka skrajno uboštvo. Isto je z našimi sirotami v Adi-Ugri, Akrurju in drugi.

2. Kar najhitrejša poprava naše tiskarne, ki je več let stala brez dela v Kerenu. To zahteva tudi ugled misijona. Vočigled temu, da se naše malo glavno mesto vedno bolj razvija in širi, je brez dvoma tiskarna bolj na mestu v Asmari. Dal sem jo tja prenesti, pa brez primernih sredstev bi bilo nespametno začeti ž njo. Postavljenje bo dosti stalo in razen tega je več črk Amara- in Tigre jezika nerabnih in se morajo z novimi nadomestiti. Italijanske so nezadostne in zato jih je treba dopolniti, tiskarski stroj sam pa potrebuje nekaj večjih poprav.

3. Zboljšanje poljedelstva. Kakor v koloniji tako zunaj nje nimajo tožbe ne konca ne kraja zoper misijonarje, ker ne obdelavajo skrbneje od vlade in zasebnikov jim izročeni posestev. Ne tajim, da so tožbe opravičene, kmetijstvo se je res hudo zanemarilo. Nikakor nam ne manjka volje, bolj primerno in obširneje se lotiti obdelovanja zemlje, pa k temu je treba gospodarskih strojev, naprave vodnjakov za vodo v suši, enega v Šinari, drugega v vrtu Dari, zopet drugega na vrtu, ki spada k hiši sester v Kerenu, ravnotako v neki mali naselbini pri Asmari in na vrtu Adi-Ugri. Dalje bo treba nekaj koles za vzdigovanje vode iz vodnjakov. Nekaj tisoč lir bi bilo treba, da bi v Šinari napravili malo umetno jezero. S takim rezervarjem bi se dala cela ta pokrajina spremeniti v prav vrt. Tudi nekaj tukulov ali koč za domačine bi morali tam sezidati, da obljudimo malo poljedelsko kolonijo, kateri bi izbrali za ude nekatere gojence naših različnih sirotišnic. Sredstva, s katerimi razpolaga naš misijon, so za vsa ta podjetja popolnoma nezadostna.

Iz teh pičlih dejstev bo razvidelo Vaše visokorodje, kako opravičene so moje skrbi za materielno stanje tega ubogega misijona. Če mi milodarne duše ne pridejo na pomoč, ni samo nemogoče novih del začeti, čeprav nujno silijo, ampak še onih, katera sem že začel, ne bom mogel vzdrževati in zboljšati. Trdno zaupajoč na dejansko pomoč Družbe sv. Petra Klaverja, izrekam že naprej svojo toplo in odkritosrčno zahvalo.

Belgijski Kongo.

Apostolski vikariat Stanley Falls.

Vikariat Stanley Falls v Belgijskem Kongu se je izročil patrom najsvetejšega Srca Jezusovega Saint Quentin, katerih materna hiša se nahaja sedaj v Bruslju. Misijon, ki se je začel leta 1897. in je bil povzdignjen

leta 1908. v apostolski vikariat, šteje v kraju, ki obsega 250.000 kvadratnih kilometrov, okoli 6000 katoličanov in več kot 7000 katehumenov. Njim na čelu stoji kot apostolski vikar msgr. Grison, titularni škof v Saga Cassons, ki se je rodil leta 1860. v škofiji Verdunski na Francoskem in je bil posvečen 11. vinotoka 1908 v Rimu. — Iz misijonarjevega pisma te kongregacije, patra Lacroix, katerega je pisal naši generalni voditeljici, posnamemo sledeče:

Že eno leto ne bivam več v Bomili, oziroma v Banaliji, ki je naša glavna postojanka ob srednjem veletoku Oruvimi. Po dveh hematuvijah (neka posebna bolezen) se je moje zdravje lansko leto v malem srpanu zelo poslabšalo in zato me je škof Grison prestavil iz tega nezdravega v drugi bolj zdrav kraj. Medtem ko sem se nahajal do tedaj poldrugo stopinjo nad ekvatorjem, bivam sedaj 2 1/2 stopinji južno od njega, v Lokandi, nekakem Camp militaire, kjer se nahaja 800 vojakov, da se urijo, in 20 belokožcev. Domačini tega kraja so za krščanstvo mnogo bolj dovzetni kakor oni v okraju Oruvimi, ki so še čisto divji.

Dasiravno je kruta oblast Arabcev in poarabljenec povzročila v sredini Afrike mnogo zla, imelo je vendar njihovo postopanje s divjimi domačini tudi za nje veliko ugodnih posledic. Wängelima ob srednjem Oruvimi, ki so bili sami v stanu, da so poarabljenec pregnali iz dežele, nosijo le najpotrebnejše oblačilo, dočim se v tukajšnjem kraju, v Lokandi, kjer stanuje veliko število poarabljenec, mnogo domačinov že oblači, in sicer tako, da se v mnogih vaseh domačini močno razlikujejo med seboj, v one, ki se še niso poarabili in v one, ki so se že, ker se ti poslednji, kakor sem že omenil, oblačijo in obdelujejo kolikor toliko riževe nasade in razumejo jezik Suaheli, kar ni brez pomena z ozirom na civilizacijo in pokristjanjenje. V dokaz zato nam služi dejstvo, da so čisto divji Wängelima za vero skoro nedovzetni, dočim imamo mi tukaj v deloma poarabljenih vaseh v sredini dežele dosti lepih katehumenatov.

Naše delovanje se razteza posebno tudi na tiste, ki so bili poarabljeni. Ne sme se misliti, da so vsi poarabljeni častilci Mohameda; nasprotno ve večina poarabljenec le malo o Mohamedu in ga časte še mnogo manj, samo da ga posnemajo v pregrešnosti, s katero zelo prekašajo poarabljeni v prekanjenosti navadne in preproste domačine. Toda zopet ne smemo misliti, da je vse, kar pride od poarabljenec od pregrešnosti okuženo in gnilo; to gotovo ni resnica, kajti misijonar najde često v svojem službenem delovanju duše v sredini med poarabljeni, ki so mu dale vsled svoje naravne odkritosrčnosti in čistosti, vsled blagodušja in kremenitega značaja povod, da je z veseljem potrdil izrek Tertulijanov: „Anima humana naturaliter christiana.“

Sicer so pa splošno črnokožci tudi veliko manj siromašni in zaničevani, kakor se jih premnogokrat brezobzirno obsoja. Če tudi

ne bodo — zaradi svoje tropične narave — nikoli dosegli Evropejcev v iznajdljivosti, kljub temu so Bogu vendar lahko dragi in pravi kristjani, dasiravno še dolgo ne moremo misliti na višji razvoj njihovega duševnega življenja. Zato niso misijonarjeva prizadevanja za blagor črnokožcev popolnoma brez tolažbe. Kako veselje občuti on, če ima pri navadnem pouku v krščanskem nauku v tednu do 100 poslušalcev, kar se tu pri nas v Lokandi kakor opoldne, tako tudi zvečer ne zgodi redko! Kako blaženo veselje šele navdaja njegovo srce, če more po dveletni pripravi krstiti veliko število!

Tudi kar se tiče pogostega prejemanja svetega obhajila po zmislu svetega očeta, niso mlačni ti dragi črnokožci; tako imamo tukaj na dan do 40 sv. obhajil, ob nedeljah pa navadno do 200. Vsled mrtvičnosti, ki tukaj razsaja, in vsled mnogih smrtnih slučajev med rekruti za grižo in pljučnico se nam večkrat nudi priložnost, da kako dušo krstimo, ki je že na pragu v večnost. Vsak dan moramo obiskovati bolnike, da pazimo, da ne umrje kdo brez svetega krsta. Zraven pride še šolski pouk za mladino, ki traja vsak dan dve do tri ure. Mi storimo vse, kar je v naših močeh, da povzdignemo versko in duševno življenje črnokožcev in tako je naše delo tudi z veselim uspehom poplačano.

Kar pa se tiče naše kapele, omenim, da smo položili njen temelj šele pred enim letom in sredi meseca velikega travna smo začeli pohajati v njo. V zadnjih mesecih se je znotraj polagoma olepšala. Toda gotova še dolgo ne bo; manjkata še dva stolpa in polovica ladje. Misijon zavzema najlepši kraj v Lokandi; slikovito se vzdiguje na griču in kapela bo kraljevala kakor božji prestol nad okolico.

Razvoj in sedanje stanje misijona v Grootfontainu.

(Nemška južnozapadna Afrika.)

O. Jožef Schulte O. M. I., ravnatelj tamošnjega misijona, piše naši generalni voditeljici:

Kakor povsod v obljudenem delu nemške nasebine, tako se je je moral katoliški misijon tudi v Grootfontainu (Grutfonten) začetkoma boriti z velikimi predsodki zamorcev. Med Hereroji, ki se nahajajo skoro vsi pod vplivom protestantskega misijona, še do danes niso izginili predsodki. Bilo je torej umevno, da smo začeli svoje delo med Kafri in „Grmovci“, ki so bolj naklonjeni prigovarjanju katoliškega blagovestnika in laže dostopni, kakor nam potrjuje splošen uspeh. Od grudna 1909 se je dalo

več ko 300 Kafrov in „Grmovcev“ vpisati, tako da šteje zdaj naš misijon 359 udov. Od teh je 119 krščenih, večidel otroci; osem jih že prejema svete zakramente in sedemnajst drugih kristjanov bo letos o Božiču prvič pristopilo k mizi Gospodovi. Mi vsi, jaz seveda ne najmanj, se veselimo slovesnega, milosti polnega dne, ki bo silnega pomena za vso bodočnost našega misijona. Kajti od vnema teh prvih obhajancev, od duha, ki jih napolnjuje, zavisi duh in vnema drugih neofitov in katehumenov.

Če prav nam lepi Božič prinese s praznovanjem prvega svetega obhajila blago veselje in obilne tolažbe v tako trnjevem in misijonskem življenju, nam vendar čisto veselje kali to, da moramo še vedno v revni, provizorični kapelici praznovati slavnost, brez obhajilne mize, brez klopi, brez ciborija itd. Še zmeraj ne zadostujejo sredstva, da bi pripravili božjemu Zveličarju dostojno bivališče. Bodi mi zato dovoljeno, na tem mestu spregovoriti besedico za božjega prijatelja ljudi pod podobo kruha in prositi Vaše veliko, vse obsegajoče srce, da nam pomagate, da bomo že vendar enkrat lahko postavili malo cerkvico v Grootfontainu.

Kakor Vaše blagorodje lahko razvidi iz zgornjih podatkov, je bil ljubi Bog dozdej z nami. Pa tudi zanaprej potrebujemo njegove pomoči in njegove močne zaslombe: kajti še eno važno, težko nalogo ima katoliško misijonsko delo v grufontenskem okraju. Treba je klateče se „Grmovcev“, ki so s tem, da kradejo živino in kar jim pride pod roke, z umori in ropi velikanska ovira za razvoj in kultiviranje tega dela naselbine, navaditi na stalnost in delo in napraviti iz njih dobre kristjane. Oči vseh, tako vlade kakor priseljencev, so obrnjene na misijone. Protestantski misijon je že postavil, svest si cilja, šolo za katehiste v bližini Grootfontaina, pridobil dve pristavi kot last in nastavljal v okraju že štiri bele misijonarje, katerim se bo kmalu pridružil še poseben dušni pastir za bele protestante. Za katoliške interese je pa vsa skrb izročena meni edinemu na obširnem severu obljudene naselbine, in sicer glede pastirovanja belih katoličanov in izpreobračanje domačinov. O, da bi mi božja previdnost vendar poslala pomoč! Manjka sodelavcev, manjka materialnih sredstev, da bi izvršili svojo važno nalogo! Težek in drag je problem vprašanja glede „Grmovcev“, toda katoliški misijon si bo pridobil priznanje vlade in največjo zahvalo naseljencev in, kar nam je vedno pred očmi, marsikatero dušo božjemu Pastirju in nebeški Kraljici.

Da dosežemo svoj cilj, se mora predvsem ustanoviti v tem okraju šola za katehiste. V Vindhuku je sicer ena; toda za nas ne more priti v poštev, ker „Grmovcev“ ne pusti svojega kraja in se tudi ne čuti več domačega med udi drugih rodov, ker ga ti zaničujejo in zapostavljajo. Na drugi strani so nam pa domači pomočniki neobhodno potrebni, in sicer za posamezne rodove

spet najbolj katehisti istega rodu. Brez mojega pomočnika Janeza bi bil tukajšnji misijon še tam, kjer je bil pred dvema leti. Torej šola za katehiste je prvi pogoj! Potem moramo pridobiti več pristav, kjer se bodo stari „Grmovci“ sčasoma udomili in nam svoje otroke dajali v odgojo. Stari lahko, če ni drugače, od začetka še delajo po svoji navadi, pri otrocih pa se mora začeti vzgoja do dela, do rednega, krščanskega življenja. Široko, hvaležno polje je tu za misijonske sestre, katerih podporo misijonarji prefekture še zelo pogrešajo. Da nas bo nakazana pot vodila polagoma k cilju, sem že skušil v malem, in sicer na dveh krajih, ki ne spadata k misijonu, kjer sta pa zmeraj dva katehista in poučujeta. Stari sicer še niso vajeni na red; v začetku je tudi z otroki šla trda, zdaj pa pridejo vsako jutro, 21 jih je, točno v šolo in znajo deloma že prav dobro katekizem.

Duhovne vaje krščanskih mater v Kizantu (Belgijski Kongo).

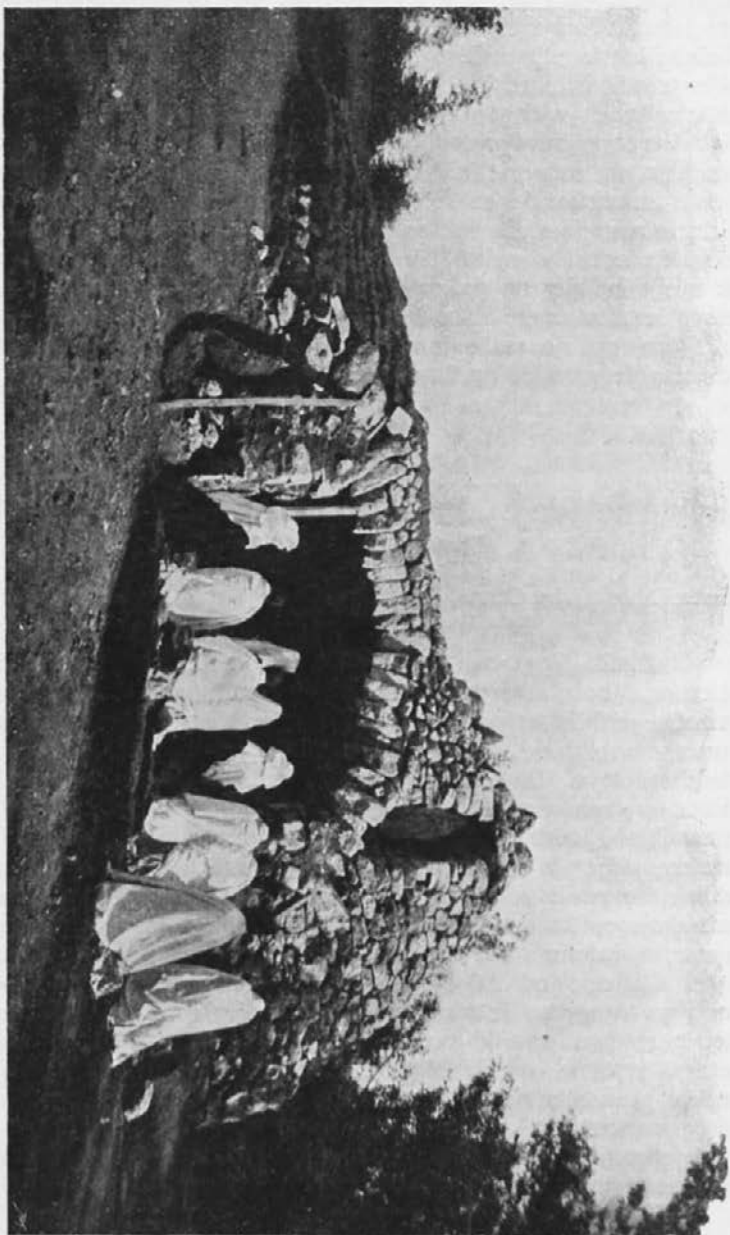
Sestra Naše Ljube Gospe, sestra Amalija iz reda svet. Ludovika, nam pošilja sledeči poučni popis:

„Ljubi Bog nam je poslal v zadnjih dneh veliko tolažbo. Letnim duhovnim vajam za moške so sledile vaje za žene. Naše veselje je bilo vsled tega poročila ravno tako veliko, kakor nepričakovano. Naše priprave za sprejem nekdanjih gojenk so bile kmalu gotove. Visokočastiti očetje so poklicali skupaj udeleženske. Pod varstvom preblažene Device smo dne 2. malega srpana, na praznik obiskovanja Marijinega, začeli z duhovnimi vajami. Pridne matere, večina z malimi otroki in strežnicami, ki so se jih vedno držale, so prišle že zjutraj, da bi zasedle prostore. Bile so kakor zamaknjene, ko so zapazile snažna spavališča, kakor tudi lepe rjuhe, s katerimi so bile pokrite deske, pripravljene za ležišče.

Da celo od daleč so prišle; nekatere so prehodile 6 – 7 milj in druge so še trkale ob 9 uri zvečer na naše duri. Še v tej pozni uri smo jim morali iskati stanovanje. Bilo pa ni niti enega prostora več, ki bi se bil lahko oddal. Ko je bila večina naših poslušalk zbrana — gotovo okoli 200 — se jim je prebral program treh milostipolnih dni, ki se sedaj začnejo. Seveda se jim je svetovalo, naj molčijo, in da naj bodo zbranega duha, kar je zelo potrebno v dosegu zaželjenega uspeha.

Komaj jih je poklical zvon kapele k prvemu predavanju, so že kazale izpodbudno vnetost. Dasi so se njihovi mali jokaje protivili, so jih vendar izročile strežnicam, ki so otroke s težavo

Lurška jama s sestrami Božje Previdnosti in domačimi.

pomirile. Da bi zabranili neprostovoljno raztresenost mater vsled upitja malih otrok, smo jih odstranili precej daleč od kapele.

Trije govori, konferenca, pouk o nekaterih mestih iz nove zaveze, procesija k votlini naše ljube Gospe lurške, obisk na pokopališče in blagoslov, vse to je trajalo skoro ves dan. V prostem času, ki ga pa je bilo zelo malo, so skrbele matere za otroke, druge zopet so se podale v razred, ki jim je bil na razpolago, da so si napisale opombe in sklepe. To se je godilo celo med in po obedu ali zvečer med počitkom. Za zgled njihove navdušenosti naj služi sledeči dogodek. Neka udeleženka se je zdela pri neki priliki v tem prostem času svoji tovarišici premalo zbrana duha. Takoj jo je ta spomnila k dolžnosti s sledečimi besedami: „Si li ti pozabila, da se naj danes jočemo nad svojimi grehi?“ Malo prej so namreč slišale pouk o pripravi na spoved.

Duhovne vaje so nam nudile tudi priliko, da smo se prepričali o dobrem zastopstvu, ki vlada med možmi in ženami misijona. Vsak dan opoldne so prinesli možje svojim ženam jed, katero so prejšnji večer skrbno pripravili. Nekateri izmed njih, ki so stanovali v okolici, so prinesli tudi več oblačil za drugi dan, ko bodo šle skupno k sv. obhajilu.“

II. kongres Družbe sv. Petra Klaverja.

Ta kongres se vrši od 27.—31. vel. srpana v Maria Einsiedeln v Švici. Zunanje ude kakor tudi pospeševalce in pospeševaljice Družbe najpristrčneje vabimo, da se ga udeleže. Na programu so tri zborovanja za pospeševalce in trije javni shodi. Prečastiti opat iz Einsiedeln, monsignor Tomaž Bossart, je obljubil, da hoče prevzeti pokroviteljstvo kongresa in bo tudi imel sklepčen govor. Njegova c. kr. Visokost princ Maks Saksonski, pater Volbert iz družbe Jezusove, kanonik grof Ledóchowski in še razni drugi odlični gospodje so se priglasili govornikom na javnih zborovanjih. 200 pospeševalcev se je dosedaj priglasilo, in mi trdno upamo, da se bo to število podvojilo, da celo potrojilo.

Dasi se to pot vrši kongres v ozemlju nemškega naroda, so tudi naši prijatelji Slovenci dobrodošli. — Glede vstopnic (a 3 fr. — za pospeševalce zastonj) se je obrniti na komite kongresa: Zug, St. Oswaldsgasse 15.

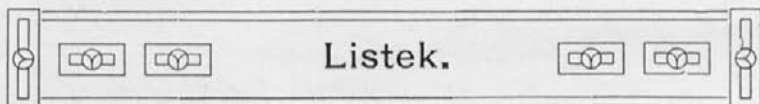
Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Rim, 5. vel. travna. Danes nas je počastil visokočastiti gospod škof iz Basel-Lugano, msgr. Stammer v spremstvu gospoda kancelarja. Milostni gospod je pripeljal s seboj kakor znano od švicarske katoliške ljudske stranke organizirane romarje.

12. vel. travna. Danes se vrši v centralni hiši prvo zborovanje naših članic in pospeševalk pod predsedstvom gospe generalne voditeljice.

14. vel. travna. Danes dopoldne je sprejel sv. oče našo generalno voditeljico, grofico Ledochowsko v zasebno zaslihanje. Sv. oče je podal v svoji znani dobrohotnosti različne izvanredne milosti in je podelil tudi apostolski blagoslov vsem članom Družbe in drugim osebam, ki so zanj prosile. Končno je izročila generalna voditeljica sv. očetu vsoto, zbrano od različnih dobrotnikov pod naslovom „Za vinar sv. Petra Klaverja“.

20. vel. travna. Ponedeljek. Obisk prevzvišenega gospoda škofa msgr. Roelens iz družbe Belih očetov, apostolski vikar Gorenjega Kongo, ki se radi slabega zdravja že dalje časa mudi v Evropi.

Povest o srebrnjaku, ki bi bil rad šel v Afriko.

(Konec.)

Vesel je stopal deček po mestnih ulicah. Bile so — kakor je pač ob lepih poletnih dneh popoldne na Dunaju navada — kakor izumrle, krasne izložbe pa zaprte. Toda to ni motilo našega mladeniča. Kamor je nameraval, to je bila (kako dobro je naš srebrnjak v malo dneh že spoznal ljudi!) slaščičarna, kjer so bile kaj dobre torte na prodaj. Na teh se je naš junak najprej hotel pokrepiti, potem pa se z ostalim premoženjem peljati v prater, kjer sta panorama in vrtiljak tako zapeljivo vabila desetletno dečkovo srce.

Pot v slaščičarno je vodil mimo cerkve. Vrata so bila na stečaj odprta. Krepak glas je odmeval iz nje na dečkovo uho. Pogledal je radovedno v hišo božjo in jo je videl kljub lepemu poletnemu dnevu — natlačeno z ljudmi. Deček je vstopil. Na prižnici je stal mož, ogrnjen v belo haljo, dolga brada je obdajala ozko, od globokih brazd razorano lice; samo oči so se svetile v mladostnem ognju, in ravnotako

mladostno spretne so bile kretnje, ki so spremljale misijonarjev nagovor. Kar je govoril, je prišlo od srca, pa je šlo tudi k srcu. Napeto je poslušala množica. Tudi srečni lastnik srebrnjaka je kmalu pozabil na torto in panoramo in je z rastočim zanimanjem sledil izvajanjem duhovnega starčka. Saj so bile te besede ravnotako za veliko in malo, za visoko in nizko umljive. Bilo je predavanje o Afriki, o neizrečenem trpljenju zamorskih sužnjev, posebno ubogih ujetih žen in otrok, ki jih večkrat kupci sužnjev bičajo do smrti ali jih puste gladu umirati. Misijonar je dokazoval, kako so ubogi pogani v Afriki še bolj pomilovanja vredni kakor je najbolj reven berač pri nas, kateremu ostane vsaj tolažba vere. Oni pa nič ne vedo o dobrem pastirju. In vendar je dal svoje življenje zanje in vsi ljudje naj bi bili njegove ovčice. Pa ravno afriški zamorci so še izvun njegovega hleva in so od roparskih volkov, Arabcev, okoli in okoli ogroženi, katerim zapadejo telesno in duševno, če njihovi bratje po Kristusu, belci onkraj morja, ne uslišijo njihovega boleznega krika in jim ne pošljejo pomoči. O ljubi kristjan! Pomagaj tudi ti, da bodo te uboge ovčice zbrane v hlevu dobrega pastirja, ko podpiraš z molitvijo in miloščino misijonarje, ki gredo v Afriko, da odkupujejo črnce in jim oznanjujejo Kristusov nauk. Ne izgovarjaj se, da je že tu v deželi dovolj revščine in da si z dobrimi deli že kar preobložen. Majhen dar za nesrečne zamorske sužnje bo še najrevnejši lahko pogrešal, in na vdovinem malem darilcu je bil najbogatejši blagoslov Gospodov. Kdor ima veliko, naj da veliko, kdor malo, malo. Vsak pa se naj spomni, da je tudi ubogi črnc tam v Afriki njegov brat, in da je Kristus rekel: „Kar storite najmanjšemu mojih bratov, to meni storite . . .“

Mnogo oči je bilo rosnih. Tudi deček je bil ganjen skoro do solz. Kaj pa naj rečemo o našem srebrnjaku, ki se je od prvega trenutka, ko je zaslišal besedo „Afrika“, do konca takorekoč topil od sočutja, navdušenja in požrtvovalnosti? Ko bi imel zdaj človeške solze, bi bile gotovo v potokih tekle. Vrhtega se je razlil po njem čut neizrekljive blaženosti v prepričanju, da je zdaj vendar enkrat proti pričakovanju pred ciljem svojih želja. Zdaj ali pa nikdar! Ugodnejše prilike, da bi bil darovan za Afriko, ni bilo mogoče najti.

Misijonar je bil zapustil prižnico in je hodil zdaj s krožnikom v roki med spoštljivo umikajočo se množico. Baker, desetice, dvajsetice, tudi goldinarji so se kopičili na krožniku — pa naš srebrnjak ne, in spet je začel žalovati. Plaho se je zmuznil deček, njegov lastnik, pri cerkvenih

vratih vun, njegov obraz je bil rdeč, hud boj je imel v svojem srcu. Ali je pač imel izgovor, da ne pomaga svojim nesrečnim bratom tam v poganski deželi? Njegovi starši so bili res prav revni — pa le ne tako revni, da bi ne bili mogli darovati najstarejšemu en goldinar za god. Ta srebrnjak ga je zdaj pekел kakor ogenj v žepu!

Tam za oglom je stala slaščičarna z omenjenimi tortami. Deček je bil že čisto pri izložbi, kjer so vabile zaželjene sladkosti. Hotel je prijeti za kljuko in vstopiti v prodajalno. Pa v tem trenutku je spet živo stopila pred njegove oči podoba stradajočih, vzdihujočih zamorskih otrok, kakor jo je slikal misijonar. In — ali je bil slučaj ali božja volja? — Ko je stopil za en korak nazaj na cesto, je zagledal belo obleko znanega misijonarja, ki je ravno hotel mimo njega. „Prosim, prečastiti,“ je rekel obotavljajoče deček. Misijonar čuti, da ga nekdo vleče za obleko. „Prosim, prečastiti,“ ponovi mali in njegov glas se trese od notranje ginjenosti. „Meni preveč v srce sega, kar so prečastiti povedali o ubogih zamorskih otrokih. Srebrnjak sem dobil za god. Je vse, kar imam. Vzemite, prečastiti.“

In — srečni srebrnjak, tvoj ideal je dosežen! — Denar je bil zdaj v roki afriškega misijonarja. Duhovnik je globoko pogledal mladega darovalca. Sprejel je v svojem življenju stokrat večje darove za svoj misijon, noben pa ga ni tako veselil kakor ta.

Položil je obe roki na dečkovo glavo in je govoril tri tehtne besede: „Bog te blagoslovi.“

In potem je nadaljeval pot, spremljan od našega vriska-jočega srebrnjaka, ki ga smemo z mirno vestjo prepustiti njegovi usodi in ki se je imel za izpolnitev svojih plemenitih želj zahvaliti preprostemu sinu dunajskega kočijaža . . .

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja mes. vel. srpana.

Dne 24. velikega srpana, na praznik sv. apostola Jerneja.

Pogoj: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Evharistična procesija v Fernando-Poo.

